

NIEUWSBRIEF

Jaargang 7, nieuwsbrief nr. 1, februari 2021

Annulering studiedag 11 februari 2021

In verband met de corona maatregelen en de 1,5 meter restrictie gaat de IB-directiedag op 11 februari a.s. niet door! Belangrijke informatie die wij met u willen delen vindt u in deze nieuwsbrief.

Beste lezer,

In dit tijdsgewricht, waarin de worsteling om het virus onder controle te krijgen nog niet eindig lijkt, zien we ons gesteld voor een grote opgave om met de geldende discontinuïteit van het leven, zoals we dat gewend waren, toch goed onderwijs te blijven verzorgen en zelf in een positieve flow te blijven. Het samenwerkingsverband merkt dat de onderwijsspecialisten onverminderd druk zijn met casuïstiek; we zijn dus nog steeds bezig om het beste voor de leerling te bereiken. De scholen gaan 8 februari weer open, opnieuw een enorme uitdaging om de klassen weer te laten landen

De terugtrekking van de GO! ambassadeurs leidt op verschillende plekken tot groot ongemak. Op dat vlak wordt er ook weer een beroep gedaan op ieders flexibiliteit en het vermogen om in oplossingen te denken. Gelukkig kende de gemeente toch weer extra fte's toe via de GGD, om aan jeugdhulpvragen tegemoet te kunnen komen. Daarnaast zijn we in gesprek om de aansluiting zorg-onderwijs te verbeteren. Vanaf deze plek wens ik u veel succes en sterkte toe om alles door te laten draaien. Ik heb er alle vertrouwen in dat u dat kunt!

Dit is mijn eerste en ook mijn laatste nieuwsbrief. Zoals u inmiddels weet is mijn opvolger Michel Meijer benoemd tot directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband Rijnstreek. Het was me een genoegen om ruim een half jaar mee te kunnen werken aan (de implementatie van) passend onderwijs. Velen van u heb ik nooit in levende lijven ontmoet, wat ik ten zeerste betreurt. De samenwerking werd er echter niet minder om, waarvoor hartelijke dank.

Wellicht tot ziens bij een andere gelegenheid.

Hartelijke groet,
Marko Hermeler, directeur-bestuurder a.i.
senior adviseur BMC

Integraal arrangeren meer op de kaart

In november 2020 is het project Innovatie Dekkend Netwerk afgerond. Innovatie Dekkend Netwerk was een opdracht van de samenwerkingsverbanden primair onderwijs en de gemeenten Holland Rijnland om de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp, met name ten aanzien van thuiszitters, te versterken. Een van de adviezen luidt om 'integraal te arrangeren'.

Integraal arrangeren is een proces waarbij ouders, onderwijs en gemeentelijke partners samen een plan bedenken, realiseren en uitvoeren om tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeftes van leerlingen.

IDN heeft een handreiking beschikbaar gesteld hoe integraal arrangeren in complexe situaties toegepast kan worden.

Er is er een stuurgroep IDN opgericht voor specifiek de Rijnstreek. De stuurgroep wordt ondersteund door mevrouw Hanneke van Noort. Zij heeft een onderzoek gedaan naar hoe de Rijnstreek werkt en functioneert als het gaat om complexe casuïstiek. Ook de knelpunten voor een soepele samenwerking tussen scholen en jeugdzorg zijn in kaart gebracht. Medio februari worden haar adviezen verwacht.

In de stuurgroep werkt het samenwerkingsverband samen met GO! voor jeugd aan een integrale werkwijze. Het OPP lijkt als basis te gaan dienen voor de doelen en benodigde ondersteuning voor de leerling op het gebied van onderwijs en jeugdhulp.

De projectleider levert een rapport op waarin staat beschreven in hoeverre de integrale werkwijze in Rijnstreek al mogelijk is en wat er aanvullend nodig zou zijn om het mogelijk te gaan maken. Het rapport bevat de volgende onderdelen:

- Het samengevatte advies IDN 'integraal arrangeren'
- De onderzoeksvraag
- Hoe het huidige beleid in Rijnstreek eruitziet, zowel voor onderwijs als voor gemeenten;
- De beantwoording van de onderzoeksvragen.

Handelingsgericht werken meer op de kaart

De meeste leerlingen doorlopen het onderwijs zonder al te veel problemen. Mochten zich haperingen voordoen dan werken de meeste scholen 'handelingsgericht'. Het handelingsgericht werken is de laatste jaren als tegenhanger van het werken met diagnoses geïntroduceerd: niet de diagnose of het label maar de reële ondersteuningsbehoefte van de leerling zou centraal moeten staan. Dat begint in de klas door een goede basisondersteuning te bieden. Als aanvullend iets nodig is vergt dit dat de leerkracht met het zorgteam, nog steeds op basis van de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling, handelingsgericht werkt. En het handelingsgericht werken ten aanzien van een individuele leerling heet ook wel 'integraal arrangeren'. Uitgangspunt bij integraal arrangeren is dat onderwijs en samenwerkende partners (waaronder jeugdhulp) samen een plan kunnen maken, realiseren en uitvoeren gebaseerd op de reële ondersteuningsbehoefte van de leerling, zoals besproken met ouders. Deze werkwijze sluit goed aan op de wetgeving voor het onderwijs en de jeugdhulp.

De nieuwste politieke ontwikkeling is dat ouders en nu ook leerlingen betrokken zullen gaan moeten worden bij het opstellen van een OPP (een perspectiefplan: waar willen we staan na X jaar). Relatief vaak verworden korte termijnoplossingen tot lange termijnoplossingen, waarbij het uiteindelijke doel van deelname aan school en maatschappij in het gedrang komt.

Centrale registratie en meldplicht bij afgegeven TLV

De drie samenwerkingsverbanden voor passend primair onderwijs in de regio Holland-Rijnland werken samen als het gaat om een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen. De laatste jaren worden er regelmatig knelpunten ervaren, met name wat het gaat om plaatsing van leerlingen in het speciaal onderwijs. Om goed zicht te houden op plaatsingen, wachttijden en leerlingen die mogelijk geen onderwijs volgen, wordt sinds enkele jaren een centrale registratie van Toelaatbaarheid en plaatsing in het S(B)O gevoerd. De samenwerkingsverbanden willen zo de vinger aan de pols kunnen houden, en – als er knelpunten dreigen te ontstaan – daar samen met de scholen voor S(B)O oplossingen voor bedenken.

Deze centrale registratie is toegankelijk voor de drie samenwerkingsverbanden en de S(B)O-scholen. De samenwerkingsverbanden plaatsen hun afgegeven ToelaatbaarheidsVerklaringen (TLV) voor het S(B)O op een centrale plek (met alleen een nummer, dus anoniem) en vervolgens wordt door de S(B)O-school, zodra de leerling is geplaatst, de naam van de school en de plaatsingsdatum geregistreerd. Zo kunnen de samenwerkingsverbanden inventariseren:

- welke leerlingen wél een TLV hebben gekregen, maar nog niet zijn geplaatst (en hoeveel tijd er tussen afgifte en plaatsing aan het verstrijken is);
- waar zich wachttijden voordoen.

Voor de verwijzende basisschool betekent dit vanaf heden het volgende:

In de praktijk is gebleken dat als de ontvangende S(B)O-school deze informatie moet aanleveren, de gegevens incompleet blijven. Het komt immers voor dat ouders, al dan niet gepaard gaande met een verhuizing, hun kind buiten de regio op een S(B)O-school aanmelden. Ook komt het voor dat ouders langere tijd naar een alternatief binnen het regulier onderwijs, binnen of buiten de regio, blijven zoeken. Hierdoor worden leerlingen op deze centrale registratie als “niet geplaatst” weergegeven, terwijl er wel degelijk sprake is van onderwijs.

Dit kan alleen worden opgelost met de hulp van de verwijzende basisschool. Deze houdt immers de zorgplicht voor de leerling tot deze op een SBO of SO-school is geplaatst en heeft doorgaans de leerling tot dat moment nog op school. Ook uitschrijving kan pas plaatsvinden als vaststaat waar en wanneer de leerling is ingeschreven op de S(B)O-school. Na inschrijving op de betreffende S(B)O-school:

- schrijft de basisschool de leerling uit;
- **brengt de basisschool haar eigen samenwerkingsverband op de hoogte waar en vanaf welke datum de leerling geplaatst is;**
- **ook indien u om redenen hieraan niet kunt voldoen, meldt u dit aan het samenwerkingsverband.**

Centrale inkoop jeugdhulp voor 17 gemeentes

In Alphen en omstreken kennen we GO! voor jeugd. Zij zijn een consortium welke de jeugdhulp voor de gemeente Alphen aan den Rijn organiseren. Landelijk zien we dat de overheid aandringt op het steeds groter inkopen van jeugdhulp. Zij wil daarmee bereiken dat deze goedkoper wordt, want op alle fronten worden de nu geldende budgetten overschreden. Het is nog niet duidelijk of voor de Holland Rijnland regio (Nieuwkoop en Kaag en Braassem) ook een consortium zal ontstaan. Duidelijk is wel dat wij als samenwerkingsverband er deels mee te maken krijgt voor scholen die niet onder GO! voor jeugd vallen.

Gesprekonderwerpen tot nu zijn:

- Afbakening onderwijsondersteuning-jeugdhulp
- Mogelijkheden cofinanciering verkennen
- Budgetbepaling
- Vaste contactpersoon regio scholen

- Afspraken onderwijs-zorgarrangementen met in het achterhoofd de opbrengsten van de werkroep IDN
- Planning
 - Uitvraag bij jeugdhulpaanbieders januari 2021
 - Besluitvorming contractering voor 1 juli 2021
 - Start collectieve jeugdhulp schooljaar 2021/2022

Enorme hoeveelheid moties passend onderwijs aangenomen

Van alle 14 moties die zijn ingediend tijdens het notaoverleg Passend Onderwijs (16 november 2020) zijn maar liefst 13 aangenomen door de Tweede Kamer. Ook twee eerder aangehouden moties zijn op het laatste moment in stemming gebracht en aangenomen. Deze laatste twee hebben betrekking op de reserves bij de samenwerkingsverbanden PO en VO. De hoge druk op het terugdringen van de reserves vanwege verbeterpunt 23 van minister Slob wordt hiermee verder opgevoerd. In punt 23 is opgenomen dat de sector voor februari 2021 met één plan voor alle swv'en moet komen om te hoge reserves af te bouwen. Is het sectorplan niet voldoende, dan krijgen alle swv'en in schooljaar 2021 – 2022 minder budget. Een werkgroep van PO-Raad, VO-Raad, Netwerk LPO en Sectorraad SWV VO heeft de afgelopen weken gewerkt aan het gevraagde sectorale plan. Daarnaast verzoekt het CDA het kabinet om te monitoren of de middelen doeltreffend gebruikt worden.

Het gros van de aangenomen moties vormt een aanscherping van de 25 verbeterpunten voor Passend Onderwijs zoals die door minister Slob in zijn brief over de evaluatie passend onderwijs zijn geformuleerd. Zo vragen PvdA en GroenLinks bij motie om het onafhankelijk toezicht op swv'en uit te breiden met een zwaarwegende stem voor ouders en leraren in het toezicht. Het is niet duidelijk wat de reactie van de minister op de motie is.

Er zijn twee moties voor een goed onderwijsaanbod voor hoogbegaafde leerlingen, waarbij ook particulier onderwijs de best passende plek kan zijn. Er wordt gevraagd om voor 2023 te beginnen met experimenten voor thuiszitters en daarbij aan te sluiten bij bestaande initiatieven. Men wil dat er een landelijk beeld geschetst wordt van de swv'en door het niveau van basisondersteuning te vergelijken, de verdeling van specialistische voorzieningen en de doorlooptijd van ondersteuningsaanvragen. Er wordt gevraagd om oplossingen voor de verrekening tussen swv'en bij grensverkeer te bedenken en dat de samenwerking tussen regulier en speciaal onderwijs gestimuleerd wordt. Met de verbeterpunten die de minister eerder formuleerde, worden er hoge eisen gesteld aan het onderwijsveld in het algemeen en de swv'en in het bijzonder. De komende maanden worden de verbeterplannen en de aangenomen moties verder uitgewerkt. SWV Rijnstreek wacht op die notitie alvorens met de punten aan de slag te gaan. Naar verwachting is het ouderinformatiepunt het eerste wat opgepakt zal gaan worden.

Alle ingediende moties bij het notaoverleg over Passend Onderwijs zijn in te zien op de website van de Tweede Kamer: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/stemmingsuitslagen/detail?id=2020P18740>

Gesprek gemeente Alphen levert 1,5 fte extra jeugdhulp op

In de zomer van 2020 zag Go! voor jeugd zich genooddaakt ingrijpende maatregelen te nemen om kostendekkend te blijven werken. Kort gezegd ging het hierbij om het afschalen van wijkteams en het terugtrekken van de GO! ambassadeurs van de scholen. Alleen voor het gespecialiseerd onderwijs bleven zij behouden. Het SWV Rijnstreek, het SWV VO Midden Holland en Rijnstreek en een aantal aangesloten PO- en VO besturen hebben daarop gezamenlijk de gemeente aangesproken op haar verantwoordelijkheid.

De gemeente gaf aan dat de overschrijding van het budget jeugdhulp meer dan 100% was en dat GO! niet anders kon. Op de vraag hoe er in de afgelopen jaren toezicht gehouden is op de doelmatige en efficiënte besteding van middelen, afgezet tegen de geleverde kwaliteit, is geen bevredigend antwoord gekomen. Wel is er bereikt dat er toch nog voor 1,5 fte aan menskracht vanuit de GGD ingezet mag gaan worden daar waar GO! het niet meer kan leveren.

Daarnaast is aan de gemeente Alphen een duidelijk signaal afgegeven dat jeugdzorg en onderwijs nauw samengaan en dat daarvoor een gezamenlijke visie voorwaardelijk is. De gemeente initieert een inspiratiebijeenkomst voor 1 februari 2021. Hierin willen zij de onderwijs- en zorgpartijen aan elkaar verbinden. Het is een mooie eerste stap. Voor een optimale samenwerking zullen er meerdere stappen moeten volgen. Voor deze bijeenkomst wordt Rene Peters uitgenodigd als spreker. Mis deze bijeenkomst niet, want het moment is NU om met de gemeente samen op te trekken op het dossier 'samenwerking onderwijs-jeugdhulp'. De ontmoeting tussen beide spelers zal een bijdrage leveren aan een gemeenschappelijke gedragen visie, waardoor in het veld een soepele, integrale samenwerking mogelijk wordt.

In de gemeente Nieuwkoop verzorgt het JGT de jeugdhulp. Helaas is het laatste nieuws dat ook de gemeente Nieuwkoop c.q. het JGT strikter is geworden in het toekennen van jeugdhulp.

Variawet: maatwerk voor leerlingen die tijdelijk geen onderwijs kunnen volgen

Het is per 1 augustus 2018 mogelijk om meer maatwerk in onderwijstijd te bieden aan leerlingen die tijdelijk geen onderwijs kunnen volgen op reguliere PO- en VO-scholen. Dat staat in de variawet Passend Onderwijs die in 2018 door de Tweede Kamer is aangenomen.

De variawet regelt dat leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs met ingang van het schooljaar 2018/2019 meer maatwerk geboden kan worden. Het uitgangspunt is om leerlingen toe te laten groeien naar het volgen van de volledige onderwijstijd. De scholen blijven zelf verantwoordelijk voor het onderwijs en het ontwikkelprogramma en bieden dit in overleg met de ouders/verzorgers aan.

In de betreffende beleidsregel wordt gesproken over vier categorieën waarbij vermindering van onderwijstijd mogelijk is. Voor het basisonderwijs betreft het met name categorie b (leerlingen die om medische redenen niet geheel naar school kunnen) en categorie d (leerlingen die om lichamelijke en/of psychische redenen niet volledig naar school kunnen).

De school moet dus formeel toestemming aan de inspectie vragen om een leerling vallende onder categorie b en d niet de gehele week naar school te laten komen en dus minder onderwijstijd te bieden dan wettelijk verplicht is.

Zie voor meer informatie over bovenstaande beleidsregel en de wijze waarop je de aanvraag moet indienen de bijgevoegde link: [Informatie vermindering onderwijstijd](#) en [over de regeling](#).

Extra ondersteuningsmiddelen schooljaar 2020-2021

In het samenwerkingsverband ontvangen de besturen een bedrag van € 311,- per leerling voor basis- en extra ondersteuning. In de afgelopen jaren maakten wij al eerder melding van het feit dat de reservepositie van het samenwerkingsverband hoog is. Ook de Onderwijsinspectie liet weten dat zij wil dat deze reserves snel afgebouwd worden. In de meerjarenbegroting wordt voorzien in een afbouw van de reserves. Echter door het niet doorgaan van innovatieve projecten en wederom een hogere rijksbijdrage dan oorspronkelijk werd voorzien, wordt nu al verwacht dat om bovengenoemde redenen in schooljaar 2020-2021 minder uitgegeven zal worden.

Om de uitgaven in het lopende schooljaar in lijn te houden met de begroting heeft de Raad van Toezicht ingestemd met het besluit het bedrag voor de extra ondersteuning éénmalig te verhogen met een bedrag van € 20,- per leerling.

Daarnaast zullen wij de jaarrekening 2020 afsluiten met een positief saldo. Ook dit positieve saldo willen wij niet toevoegen aan de algemene reserves maar direct inzetten voor de leerlingen. Voor veel besturen hebben de corona perikelen en de twee verplichte sluitingen van het onderwijs (lockdown) extra inzet van mensen gevergd en extra vervangingen doordat personeel in quarantaine moest. Het samenwerkingsverband wil de besturen hierbij financieel ondersteunen door dit positieve saldo van € 300.000,- hiervoor in te zetten.

Jaarverslag Toelaatbaarheidscommissie

Ieder schooljaar maakt de Toelaatbaarheidscommissie (TLC) een jaarverslag. In het jaarverslag staat informatie over de aantallen aangevraagde en afgegeven Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) en welke conclusies je uit deze getallen kunt trekken.

De overall conclusie is dat het aantal aanvragen licht stijgt. Daarnaast valt op dat het aantal afgegeven TLV's met name in het voormalige cluster 3 onderwijs stijgt. Een duidelijke verklaring daarvoor is er niet. Voor het jaarverslag zie ook: [Jaarverslag TLC 2019-2020](#).

Conferentie 14 april 2021

Op woensdag 14 april 2021 organiseert het Samenwerkingsverband PO Rijnstreek voor de zesde keer de conferentie passend onderwijs. Afgelopen jaar kon deze helaas door de Corona-maatregelen niet doorgaan. Dit jaar gaat de conferentie wél door, maar gewoon online via ZOOM. De conferentie biedt tot nu toe altijd ook de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten. Die ontmoetingsmomenten zullen er nu ook zijn, maar net even anders dan u gewend bent. Jaarlijks zijn er ruim 300 mensen aanwezig die de verschillende workshops volgen. Ook in 2021 rekenen wij weer op de deelname van vele werkers uit het onderwijs om geïnspireerd te worden. Eind januari/begin februari ontvangen de scholen het programmaboekje en kunt u zich aanmelden.

Bij aanvang van de conferentie zal de nieuwe directeur-bestuurder, Michel Meijer, zich voorstellen.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben over de inhoud van deze nieuwsbrief, dan kunt u zich wenden tot Marko Hermeler, e-mail: info@swvrijnstreek.nl.

Vragen over de website (www.swvrijnstreek.nl) kunt u stellen aan Astrid den Outer: a.outer@swvrijnstreek.nl of Marga Rood: m.rood@swvrijnstreek.nl.